

<p>שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד:</p>	<p>בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ. עֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַלֵּל:</p>
<p>וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטַּר אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמְלִקוֹשׁ וְאִסְפַּתְּ דָּגָךְ וְתִירְשֶׁךָ וּיְצַהֲרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאִכְלָתָ וּשְׂבַעְתָּ: הַשְּׂמֵרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסִרְתֶּם וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף ה' בְּכֶם וְעִצַּר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטַּר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וְאִבַּדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר ה' נָתַן לָכֶם: וְשָׁמַתֶּם אֶת דְּבַרֵי אֱלֹהִים עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וְקִשְׂרַתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יְדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ בְּלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָהָם לְתַת לָהֶם פְּרִי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ:</p>	<p>אַהֲבָה רַבָּה אֶהְבֶּתְנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ. חֲמֵלָה גְדוֹלָה וְיִתְרָה חֲמֵלַת עֲלֵינוּ: אֲבִינוּ מֶלְכֵנוּ. בְּעִבּוֹר אֲבוֹתֵינוּ שִׁבְטָחוּ בָךְ. וְתִלְמַדְם חֲקֵי חַיִּים כֵּן תַּחֲנֹנוּ וְתִלְמַדְנוּ: אֲבִינוּ הָאֵב הַרְחֵמֵנוּ. הַמְרַחֵם. רַחֵם עֲלֵינוּ. וְתֵן בְּלִבְנוּ לְהִבִּין וְלִהְשִׁיבִיל. לְשִׁמְעֵי. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד. לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבַרֵי תִלְמוּד תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְדַבֵּק לְבַנּוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְיִחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. וְלֹא נְבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קְדֻשְׁךָ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא בְּטַחְנוּ. נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ: וְהִבִּיאֵנוּ לְשְׁלוֹם מֵאַרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ. וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמֵיִת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה. וּבְנוּ בְּחֵרֶת מִכָּל עִם וְלִשׁוֹן. וְקִרְבַּתְנוּ לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל סֵלָה בְּאַמַּת: לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְחַדֵּךְ בְּאַהֲבָה: בְּרוּךְ אַתָּה ה'. הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:</p>
<p>אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. אָמֵן:</p>	<p>מִי כַמְכָה בְּאֵלִים ה'. מִי כַמְכָה נֶאֱדָר בְּקִדְשׁ. נוֹרָא תְהִלַּת. עֹשֶׂה פְּלֵא: שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל שְׁפַת הַיָּם. יַחַד כָּלֶם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ: ה' יְמִלֵךְ לְעוֹלָם וָעֶד: צוּר יִשְׂרָאֵל. קוֹיֵמָה בְּעֲזָרַת יִשְׂרָאֵל. יוֹפְדָה כְּנֹאמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל. גְּאֻלְנוּ ה' צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה ה'. גְּאֻל יִשְׂרָאֵל:</p>

ספרי דברים פרשת עקב פסקא מג
 דבר אחר ואבדתם מהרה, ושמתם את דברי אלה וגו', אף על פי שאני מגלה אתכם מן הארץ לחוצה לארץ היו מצויינים במצות שכשתחזרו לא יהו עליכם חדשים, משל למלך בשר ודם שכעס על אשתו וטרפה בבית אביה אמר לה היו מקושטת בתכשיטיך שכשתחזרי לא יהו עליך חדשים כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל בני היו מצויינים במצות שכשתחזרו לא יהו עליכם חדשים הוא שירמיהו ואומר +ירמיה לא כ+ הציבי לך ציונים וגו'

ברכות (יא):
 אמר רב יהודה אמר שמואל: השכים לשנות, עד שלא קרא קריאת שמע צריך לברך, משקרא קריאת שמע אינו צריך לברך, שכבר נפטר באהבה רבה.
 בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְעִסּוֹךְ בְּדַבְרֵי תוֹרָה: וְהַעֲרַב נָא ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבַרֵי תּוֹרַתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצָאֵינוּ. (וְצִאֲצָאֵינוּ) וְצִאֲצָאֵינוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כָּלֵנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תּוֹרַתְךָ לְשִׁמָּה: בְּרוּךְ אַתָּה ה' הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרַתְךָ: בְּרוּךְ אַתָּה ה'. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

בבא בתרא (קנח):
 אמר רבי זירא, שמע מינה: אוירא דארץ ישראל מחכים.
בבא מציעא (פה):
 רבי זירא כי סליק לארעא דישׂראל יתיב מאה תעניתא דלשתכח גמרא בבלאה מיניה, כי היכי דלא נטרדיה.

בראשית רבה (פרשה טז)

וזהב הארץ ההיא טוב, מלמד שאין תורה כתורת א"י ולא חכמה כחכמת א"י

כתובות (עה.)

+ תהלים פ"ז+ ולציון יאמר איש ואיש יולד בה והוא יכוננה עליון - א"ר מיישא בר בריה דר' יהושע בן לוי: אחד הנולד בה ואחד המצפה לראותה. אמר אביי: וחד מינייהו עדיף כתרי מינן. אמר רבא: וחד מינן כי סליק להתם - עדיף כתרי מינייהו, דהא רבי ירמיה דכי הוה הכא, לא הוה ידע מאי קאמרי רבנן, כי סליק להתם, קרי לן בבליאי טפשאי.

חגיגה (ה.)

בשלמא למאן דאמר על ישראל שגלו - היינו דכתיב כי נשבה עדר ה'. אלא למאן דאמר על ביטול תורה, מאי כי נשבה עדר ה'! - כיון שגלו ישראל ממקומן - אין לך ביטול תורה גדול מזה.

רמב"ן בראשית פרק כו

(ה) וישמור משמרת - לשון רש"י בקולי, כשנסייתי אותו. משמרת - גזירות להרחקה כגון שניות לעריות שבות לשבת. מצותי - מצות שאלו לא נכתבו דין הוא שיכתבו כגון גזל ושפיכות דמים. חקותי - דברים שיצר הרע ועו"ג משיבין עליהם כגון אכילת חזיר ולבישת שעטנז שאין טעם בדבר אלא המלך גזר חקו על עבדיו. ותורתי - להביא תורה שבעל פה הלכה למשה מסיני:

ואם כן יהיה כל זה בנוי על דעת שהיה אברהם מקיים ומשמר את התורה עד שלא נתנה, וכך אמרו (ב"ר צד ג) בפסוק ויתן להם יוסף עגלות (להלן מה כא), שפירש ממנו בפרשת עגלה ערופה שהיה עוסק בתורה כשם שהיו אבותיו, ועד עכשו לא נתנה תורה, והרי כתוב וישמור משמרת מצותי חקותי ותורותי. ושם אמרו שהיה משמר אפילו דקדוקי תורה והיה מלמד לבניו וכו':

ויש לשאול, אם כן איך הקים יעקב מצבה (להלן כח יח) ונשא שתי אחיות, וכדעת רבותינו (ב"ר עד יא) ארבע, ועמרם נשא דודתו (שמות ו כ), ומשה רבינו הקים שתיים עשרה מצבה (שם כד ד), והאיך אפשר שיהיו נוהגים היתר בתורה במה שאסר אברהם אביהם על עצמו וקבע לו השם שכר על הדבר, והוא יצוה את בניו ואת אחריו ללכת בדרכיו. וביעקב דרשו (ב"ר עט ו) ששמר את השבת וקבע תחומין. ואפשר שיהיה זה בשבת מפני שהיא שקולה ככל התורה כולה (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה), שהיא מעידה על מעשה בראשית:

ואולי נאמר, משמרת - שניות לעריות של בני נח, ומצותי - גזל ושפיכות דמים, חקותי - אבר מן החי וכלאים של הרבעת בהמה והרכבת אילן, ותורותי - דינין ואסורי עבודה זרה, שאלו כולן נצטוו בהן בני נח, והוא השומר והעושה רצון בוראו ומשמר אפילו דקדוקין וחומרות במצות שלהן, וכמו שהזכירו ע"ז של אברהם אבינו ארבע מאה פרקי הוות (ע"ז יד ב). ודרשו "במאה שערים" שמדדוה למעשרות (ב"ר סד ו), כי היו האבות נדיבי עמים לתת מעשרות לעניים, או לכהני ה', כגון שם ועבר ותלמידיהם, כענין והוא כהן לאל עליון (לעיל יד יח):

והנראה אלי מדעת רבותינו שלמד אברהם אבינו התורה כלה ברוח הקדש ועסק בה ובטעמי מצותיה וסודותיה, ושמר אותה כולה כמי שאינו מצווה ועושה, ושמירתו אותה היה בארץ בלבד, ויעקב בחוצה לארץ נשא האחיות, וכן עמרם, כי המצות משפט אלהי הארץ הן, אף על פי שהוזהרנו בחובת הגוף בכל מקום (קדושין לו ב). וכבר רמזו רבותינו הסוד הזה (בספרי דברים פסקא מג), ואני אעירך בו בעזרת השם (ויקרא יח כה, דברים יא יח). והמצבה מצוה שנתחדשה בזמן ידוע היא, כמו שדרשו (בספרי) באשר שנא ה' אלהיך (דברים טז כב), ששנאה אחר היותה אהובה בימי האבות: וביוסף דרשו (ב"ר צב ד) שהיה משמר את השבת אפילו במצרים, מפני שהיא שקולה כנגד כל המצות, לפי שהיא עדות על חדוש העולם, והיה עושה כן ללמד את בניו אמונת בריאת העולם להוציא מלבם כונת עבודה זרה ודעות המצרים, וזאת כונתם:

ועל דרך הפשט נאמר שיהא משמרת - אמונת האלהות שהאמין בשם המיוחד ושמר משמרת זו בלבד, וחלק בה על עובדי העבודה זרה, וקרא בשם ה' להשיב רבים לעבודתו. מצותי - ככל אשר צוהו בלך לך מארצך, ועולת בנו, וגרישת האמה ואת בנה. חקותי - ללכת בדרכי השם להיות חנון ורחום ועושה צדקה ומשפט ולצות את בניו ואת ביתו בהם. ותורותי - המילה בעצמו ובניו ועבדיו ומצות בני נח כלן, שהן תורה להם: